

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента Остафійчук Маріанни Олександрівни на дисертаційну роботу Батіг Ірини Вікторівни на тему «Особливості ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку», яка подана до захисту до спеціалізованої вченої ради ДФ 76.600.090 Буковинського державного медичного університету з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22-Охорона здоров'я зі спеціальності 221-Стоматологія.

Актуальність теми дисертації. На сьогоднішній день різноманітними дослідженнями показано значне зростання розповсюдженості зубо-щелепних аномалій та деформацій. Їх кількість постійно зростає, як в Україні, так і у світі. Розповсюдженість зубо-щелепних аномалій досягає практично 70%. Вони справляють значний негативний вплив на тканини пародонта і тверді тканини зубів. Це викликає значну потребу в ортодонтичному лікуванні не тільки дітей, але і дорослих хворих на генералізований пародонтит.

Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена актуальністю проблеми ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку. На сьогоднішній день у пацієнтів із захворюваннями пародонта виявляють значну кількість аномалій положення зубів та прикусу. Згідно з даними літератури, ортодонтичне лікування таких виражених аномалій потребує тривалого часу і тривалого ретенційного періоду. Враховуючи це, більш важливим було виявлення ранніх проявів ортодонтичної патології для більш раннього та ефективного ортодонтичного лікування у комплексному лікуванні генералізованого пародонтиту у таких пацієнтів.

Таким чином підвищення ефективності ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку залежить від переважання типу вегетативної нервової системи та шляхом застосування медикаментозного препарату для стимуляції утворення альвеолярної кістки.

Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до планів науково-дослідної роботи кафедри терапевтичної стоматології Буковинського державного медичного університету (зареєстрована 19.05.2020, закінчення у грудні 2024 р.) на тему «Обґрунтування та впровадження нових методів діагностики, лікування, профілактики та реабілітації стоматологічних хворих» (Державний реєстраційний номер: 0120U102553). Здобувач є співвиконавцем окремого фрагменту вищевказаної теми.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації. Мета та завдання дисертації сформульовані чітко, мають як теоретичне, так і практичне значення. З означеними завданнями автор повністю впорався, використовуючи для цього методично вірний підхід і сучасні, адекватні методи дослідження.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень і висновків, сформульованих у дисертації, зумовлена правильно обраними методичними підходами, достатньою кількістю обстежених та пролікованих (225 молодих осіб) пацієнтів із використанням сучасних, інформативних методів дослідження, що відповідають поставленій меті та завданням роботи.

Наявний у дисертації ілюстративний матеріал повністю відображає об'єм проведених досліджень і містить необхідну наукову інформацію.

Аналіз та узагальнення результатів дослідження зроблено ґрунтовно із залученням достатньої кількості літературних джерел для порівняння, а також підтвердження власних даних. Наукові положення і висновки базуються на результатах власних досліджень та достатньо висвітлені в опублікованих наукових працях.

Здобувачем проведена статистична обробка отриманих даних та їх аналіз з використанням загальноприйнятих методів варіаційної статистики, що дає підставу вважати, що викладені в дисертації положення, висновки та практичні рекомендації науково обґрунтовані. Висновки логічні, впливають з матеріалів

дослідження, чітко сформульовані, конкретно відповідають поставленим завданням.

Отже, отримані результати, наукові положення та висновки дисертаційного дослідження є обґрунтованими та вірогідними.

Наукова новизна одержаних результатів. У роботі доповнено наукові дані щодо поширеності аномалій положення зубів у хворих на генералізований пародонтит молодого віку. Доповнено наукові дані щодо ефективності раннього ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку з використанням знімних ортодонтичних апаратів та їх вплив на гігієнічний стан пародонта.

Доповнено наукові дані щодо ефективності застосування ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит з використанням препарату для стимуляції мінералізації альвеолярної кістки.

Також доповнено наукові дані щодо ефективності застосування медикаментозного комплексу для стимуляції утворення альвеолярної кістки при ортодонтичному лікуванні хворих на генералізований пародонтит з різним типом переважання діяльності різних відділів вегетативної нервової системи.

Практичне значення результатів дослідження. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи І.В. Батіг полягає у розробці медикаментозних комплексів для стимуляції мінералізації альвеолярної кістки при ортодонтичному лікуванні хворих на генералізований пародонтит молодого віку з різним типом переважання діяльності різних відділів вегетативної нервової системи.

Основні результати представленої роботи запроваджено у практичну діяльність Івано-Франківської, Тернопільської, Дніпропетровської та Чернівецької областей.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи та наукові результати були оприлюднені та впроваджені в навчальний процес на профільних кафедрах Буковинського державного медичного

університету, Івано-Франківського національного медичного університету, Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, Дніпровського державного медичного університету, Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького.

Вищенаведене дозволяє вважати, що представлена дисертаційна робота має суттєве науково-практичне значення. Вірогідність наукових висновків, практичних рекомендацій, що виходять із матеріалів дисертації, обґрунтовані використанням сучасних високоінформативних наукових методик дослідження та статистичної обробки даних.

Повнота викладу основних положень, висновків та практичних рекомендацій в опублікованих працях. Основні результати та нові наукові положення дисертації опубліковані у 9 друкованих працях у тому числі 4 статті та 5 публікаціях у матеріалах наукових форумів.

Оцінка змісту дисертації, зауваження щодо змісту та оформлення роботи. В «Анотації» стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення. Оформлена згідно з вимогами, викладена державною та англійською мовами. Наприкінці анотації наводяться ключові слова, які відповідають основному змісту наукової праці. Анотацію завершує список публікацій за темою дисертації.

Здобувачка обґрунтувала актуальність проведеного дослідження, сформулювала мету та завдання дослідження у «Вступі»; визначила об'єкт та предмет дослідження; аргументовано вказала методи дослідження; показала наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, зазначивши свій особистий внесок; описала географію наукових форумів з апробацією результатів виконаної наукової роботи.

У розділі «Вплив ортодонтичного лікування на здоров'я пародонта» автор описує важливість ортодонтичного лікування в комплексному лікуванні стоматологічних пацієнтів. Ортодонтичне лікування забезпечує правильне розташування зубів і покращує оклюзійне співвідношення між щелепами. Це не

тільки сприяє кращому жуванню, мовленню та естетиці обличчя, а й сприяє загальному здоров'ю та здоров'ю порожнини рота, тим самим покращуючи якість життя.

Розділ завершується коротким підсумком огляду літератури. Викладений матеріал свідчить про вміння автора критично і логічно оцінити стан проблеми, що вивчається, і провести глибокий аналіз невирішених питань.

У розділі «Матеріали та методи дослідження» на 10 сторінках викладено розподіл обстежених пацієнтів на групи, загальну характеристику досліджень, алгоритм ортодонтчного лікування пацієнтів із генералізованим пародонтитом молодого віку. Описано ефективність застосування медикаментозного комплексу препарату «Кальцинова» для стимуляції мінералізації альвеолярної кістки при ортодонтчному лікуванні хворих на генералізований пародонтит. Здобувачка використала достатній та коректний арсенал методів дослідження, а отримані результати характеризуються належним рівнем валідності, вірогідності та узгодженості. Розділ доповнено 5 таблицями.

Розділ 3 «Розповсюдженість зубо-щелепних аномалій та ефективності застосування ортодонтчного лікування» викладений на 59 сторінках тексту містить 5 підрозділів. У підрозділі 3.1 та 3.2 авторка описує поширеність зубо-щелепних аномалій у хворих на генералізований пародонтит молодого віку, систематизує дані про рівень гігієни ротової порожнини та визначає ефективність раннього ортодонтчного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку з використанням знімних ортодонтчних апаратів та їх вплив на гігієнічний стан пародонта.

У підрозділі 3.3 описано вплив препарату для стимуляції мінералізації альвеолярної кістки на ефективність ортодонтчного лікування хворих на генералізований пародонтит. У підрозділі 3.4 та 3.5 описується вплив діяльності симпатичного відділу вегетативної нервової системи та парасимпатичного відділу вегетативної нервової системи на утворення альвеолярної кістки при ортодонтчному лікуванні хворих на генералізований

пародонтит. Кожен з підрозділів також містить в собі підпункти із найближчими та віддаленими результатами лікування.

Результати розділу проілюстровано 20 таблицями, які наочно демонструють вірогідну відмінність проведених досліджень. Розділ завершено списком публікацій здобувача.

«Аналіз та узагальнення результатів досліджень» на 15 сторінках містить виклад основних положень дисертації, із ґрунтовним порівнянням власного фактичного матеріалу із результатами відомих досліджень.

«Висновки та практичні рекомендації». Автор на підставі проведеного дослідження формує 5 обґрунтованих висновків, які відповідають завданням дослідження, відрізняються новизною, витікають із результатів проведеного дослідження.

Список використаних джерел (39 сторінок) оформлений згідно з вимогами, привертає увагу значний відсоток англomовної літератури.

Робота викладена ґрамотно, літературною українською мовою, містить у собі наукову новизну та має практичний вихід.

Зауваження та побажання до дисертації щодо змісту та оформлення. Принципових зауважень щодо змісту та оформлення дисертаційного дослідження немає.

При ознайомленні з дисертаційною роботою у порядку наукової дискусії до автора виникли наступні запитання:

1. Якою класифікацією захворювань пародонту Ви користувались для постановки діагнозу у проведеному Вами дослідженні?
2. Як Ви вважаєте, якою повинна бути первинна профілактика захворювань пародонту в ортодонтичних хворих?
3. Чи спостерігали Ви у пацієнтів основної групи ускладнення пов'язані із застосуванням лікувально-профілактичного комплексу?

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Батіг Ірини Вікторівни «Особливості ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку» є завершеною науковою працею, актуальною за змістом, має безперечну новизну та практичну цінність.

За актуальністю теми, методичним рівнем виконаних досліджень, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням, повнотою опублікування результатів дисертації, а також оригінальністю текстових даних (відсутністю порушення академічної доброчесності) робота Батіг Ірини Вікторівни на тему «Особливості ортодонтичного лікування хворих на генералізований пародонтит молодого віку» за методичним рівнем виконання досліджень, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням, повнотою публікування результатів дисертації, а також оригінальністю текстових даних (відсутністю порушення академічної доброчесності) відповідає вимогам Постанови кабінету Міністрів України від 22.01.2022 р. № 44 щодо здобуття ступеня доктора філософії та вимогам до оформлення дисертації, що затверджені наказом МОН України № 40 від 12.01.2017 р., а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії

Офіційний рецензент:

Доцент закладу вищої освіти кафедри
терапевтичної стоматології Буковинського
державного медичного університету,
кандидат медичних наук,
доцент

Маріанна ОСТАФІЙЧУК

Підпис	Маріанни	засвідчую:
	Остафійчук	
Т.в.о. Начальник відділу кадрів		
Буковинського державного медичного університету		

Гетяна Медокіс